

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/234/2021
Identifikačné číslo spisu: 1218206937
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1218206937.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa - osoby povinnej platiť výživné (ďalej aj „otec“): X.. Q.. I. I., narodený XX. X. XXXX, bývajúci v Y., C., Z. XX (pôvodne X.. Q.. V. V., narodený XX. X. XXXX, bývajúci v V., S. P. XXXX/X), zastúpený Advokátskou kanceláriou Karol Haťapka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vretenová 4, adresa na doručovanie: P.O. BOX 17, Bratislava, proti V. V., narodenému dňa XX. Q. XXXX, bývajúceho v O., S. X, o návrhu otca na zníženie výživného, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20 Cop 31/2020 zo dňa 10. marca 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie resp. okresný súd“) rozsudkom zo dňa 14. novembra 2019, č.k. 13 P 238/2018-191 zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal zníženia výživného na maloletého V. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 90,- eur mesačne od 19. mája 2016, naposledy upraveného rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 09. apríla 2014 č.k. 27 P 155/2013-52, z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane. V dôvodoch rozhodnutia v prvom rade poukázal predchádzajúci návrh otca na zníženie výživného, ktorý bol Okresným súdom Bratislava II v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zamietnutý. V aktuálnom konaní mal súd prvej inštancie za preukázané, že na strane otca od 19. mája 2016 nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti, keď aj v súčasnosti dosahuje minimálnu mzdu. Súd prvej inštancie naopak poukázal na skutočnosť, že k podstatnej zmene pomerov došlo na strane maloletého V., ktorý od posledného súdneho rozhodnutia je podstatne starší, ukončil štúdium na ZŠ a študuje na strednej škole. Úmerne veku sa jeho výdavky zvyšujú a suma doteraz určeného výživného 150,- eur mesačne zo strany otca nie je žiadnou nadštandardnou sumou. Okresný súd zdôraznil, že rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, je povinný usmerňovať svoje životné a pracovné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Mal za to, že vyhlásený konkurz na majetok otca nemôže byť na ťarchu pokrytia pravidelných mesačných výdavkov maloletého V. Zároveň poukázal na

zmenu pomerov na strane matky od posledného súdneho rozhodnutia, ktorá je na materskej dovolenke a svoju vyživovaciu povinnosť vyvažuje osobnou starostlivosťou o maloletého. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca rozsudkom sp. zn. 20 Cop 131/2020 zo dňa 10. marca 2021 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). V súvislosti s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie nerozhodol o jeho podanej námietke zaujatosti voči konajúcej sudkyňi, čím boli porušené jeho práva na spravodlivý proces, odvolací súd (vzhlľadom na obsah námietky) uviedol, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď otcom podanú námietku zaujatosti nepredložil na rozhodnutie nadriadenému súdu a neprihliadal na ňu a to s poukazom na ust. § 53 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Odvolací súd mal za to, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane maloletého, ako aj na strane jeho rodičov v čase od poslednej úpravy s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania, z dokazovania vyvodil správne skutkové a právne závery, s ktorými sa stotožnil. Rovnako tak sa stotožnil s tým, že ani trestné konania, ani vyhlásenie konkurzu nebráni otcovi v tom, aby pracoval a dosahoval príjem zodpovedajúci jeho vzdelaniu. Zároveň uviedol, že nevidí relevantný dôvod, prečo otec pracuje ako koncipient u exekútora len za minimálnu mzdu. Odvolací súd zhrnul, že výkon osobnej starostlivosti o syna je len na matke, ako aj zabezpečovanie všetkých jeho potrieb, či materiálnych, tak aj duševných. Od roku 2014, kedy bolo naposledy výživné stanovené, došlo objektívne ku zmene pomerov na strane maloletého a nárastu jeho životných nákladov spojených či už so stravou, vzdelaním, ošatením. Nie je tu preto žiadna taká zmena pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zmeniť predchádzajúce právoplatné rozhodnutie o stanovení výšky výživného. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátenia veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a priznania nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Neušlo pozornosti dovolacieho súdu, že v čase podania dovolania nadobudol maloletý syn plnoletosť, z uvedeného dôvodu dovolací súd uvádza v záhlaví svojho rozhodnutia ako aj v ďalších častiach rozhodnutia označenie účastníkov v zmysle § 156 CMP. Zároveň dovolací súd ešte dodáva, že z vlastnej úradnej činnosti, Lustráciou v Registri obyvateľov Slovenskej republiky zistil, že v čase podania dovolania a rozhodovania dovolacieho súdu je v uvedenom registri ako otec dieťaťa V. V. evidovaný X.. Q.. I. I., rod. V. (pôvodne označený v návrhu na zníženie výživného ako X.. Q.. V. V.).

3.1 Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z dôvodov uvedených v ustanoveniach § 420 písm. c/, e/, f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. V prvom rade namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších inštancií. Nesúhlasil s názorom súdov, že konkurz nie je dôvodom na zníženie výživného, pretože vyhlásením konkurzu prechádzajú všetky práva a povinnosti spojené s majetkom konkurznej podstaty na správcu, ktorý je zodpovedný aj za záväzkové vzťahy úpadcu. Namietal, že súd prvej inštancie pokladal za zistené skutočnosti tohto konkrétneho prípadu všeobecné tvrdenia, že otec je v produktívnom veku, že má dve vysoké školy a žije v Bratislavskom kraji s najnižšou nezamestnanosťou. Nesúhlasil s názorom, že by pre procesnú stránku v správaní sa sudcu nebolo možné podať úspešnú námietku zaujatosti, poukazujúc na Viedenský dohovor o zmluvnom práve, ktorý v čl. 31 jasne definuje spôsob výkladu medzinárodných zmlúv, a to aj za pomoci judikatúry ESLP, ktorá má potom prednosť pred zákonom ako výkladový prostriedok DOLP v súlade s čl. 7 ods. 5 a čl. 142 ods. 4 Ústavy. Dovolateľ konštatoval, že článok 6 ods. 1 DOLP vykladá ESLP vo vzťahu k spravodlivosti, nestrannosti a nezávislosti tak, že aj javová stránka tu hrá primárnu rolu, pretože inak nie je možné vidieť do mysle sudcu. Mal za to, že súd vôbec nevychádzal z rodinného práva, pretože ak sa musí zohľadňovať záujem dieťaťa predovšetkým na základné prostriedky, domov, vzdelanie a zdravie, súčasne sa musí brať zreteľ na konkrétnu zárobkovú situáciu rodiča. Zdôraznil, že otec je v nelichotivej situácii pre dlho a nedôvodne pretrvávajúci konkurz ako aj pre trestné konania, ktoré sa mediálne vedú účelovo proti nemu a zamestnávateľa majú problém pri jeho prípadnom zamestnaní.

3.2 K dovolaniu osoby povinnej platiť výživné sa ostatní účastníci konania písomne nevyjadřili.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnený subjekt, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie

nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Z obsahu dovolania najvyšší súd v prvom rade zistil, že dovolateľ v ňom opísal priebeh súdneho prvoinštančného i odvolacieho konania a zopakoval svoju obranu produkovanú v priebehu konania, ktorá predstavovala nesúhlas s vyhodnotením zisteného skutkového stavu veci.

13. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. c/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, dovolací súd uvádza, že otec, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) v dovolaní nešpecifikoval, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania.

14. Dovolať ďalej uplatnil aj dovolací dôvod (presnejšie dôvod prípustnosti dovolania) uvedený v § 420 písm. e/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. V súvislosti s posúdením prípustnosti dovolania z uvedeného dôvodu najvyšší súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie, publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ OSP, posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e/ CSP.

14.1. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP). V zmysle uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý bolo možné pochybovať o jeho nezaujatosti), alebo k zástupcom účastníkov konania. Samotné pochybnosti účastníka o existencii takéhoto vzťahu sudcu nie sú určujúce; rozhodujúcim je, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

14.2 V súvislosti s nesúhlasom dovolateľa s tým, že by pre procesnú stránku v správaní sa sudcu nebolo možné podať úspešnú námietku zaujatosti, sa najvyšší súd oboznámil s jeho podaním z 23. apríla 2019 (nazvanom ako „Doplnenie, sťažnosť, podnet, žiadosť“), v ktorom namietal nepripravenosť, neodobnosť a prejavenu zaujatosť sudkyne voči jeho osobe. Najvyšší súd však zároveň zistil, že v tom čase otec/dovolať v podaní neuviedol žiadne konkrétne dôvody, zakladajúce pochybnosti o zaujatosti sudkyne pre jej vzťah k veci či k účastníkom konania, a z ktorých by vyplývalo, že zákonná sudkyňa má vlastný konkrétne definovateľný záujem na výsledku konania. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolateľ neopodstatnene tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. e/ CSP. Najvyšší súd považoval (rovnako ako odvolací súd) za správny postup súdu prvej inštancie, keď otcom podanú námietku zaujatosti nepredložil na rozhodnutie nadriadenému súdu a neprihliadal na ňu v zmysle § 53 ods. 3 CSP, pretože sa týkala len okolností, spočívajúcich v procesnom postupe sudkyne.

15. V danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania i z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V danej súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti dovolateľa, že aj vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia

najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

15.1 Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15.2 Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15.3 K námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdov oboch inšancií najvyšší súd uvádza, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Po preskúmaní veci najvyšší súd dospel k záveru, že obsah spisu nedáva podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovolací súd v súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov zdôrazňuje, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inšancie ako vecne správny. Keďže konanie pred súdom prvej inšancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, čoho a z akých dôvodov sa otec návrhom domáhal, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnemu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

16. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého napádané rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte v rozhodovacej praxi nebola vyriešená.

16.1 Dovolací súd pripomína, že aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť najskôr splnené predpoklady prípustnosti dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania, či dovolateľom napádané rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení, môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP,

podobne ako predchádzajúca právna úprava, odlišuje (pokiaľ ide o dovolania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci) prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

16.2 Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

16.3 Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nevymedzí právnú otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Tiež v prípade absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť a nik posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, pričiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 14/2018, 2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 28/2017, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

16.4 Dovolateľ v dovolaní namietal, že „z rodinného práva súd nevychádzal vôbec“, nakoľko pri posudzovaní životnej úrovne rodiča nebral zreteľ na konkrétnu zárobkovú situáciu otca, poukazujúc na pretrvávajúci konkurz na jeho majetok, na trestné konania vedené účelovo proti nemu a najmä na problémy zamestnať sa z dôvodu medializácie jeho osoby. Z obsahu dovolania najvyšší súd zistil, že dovolateľ právnú otázku zásadného významu, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, neformuluje. Z dovolania možno vyvodíť iba nesúhlas s nesprávnymi skutkovými zisteniami súdov nižších inštancií a nesprávnym vyhodnotením skutkových okolností súdmi nižších inštancií; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP.

17. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

18. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie osoby povinnej platiť výživné v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. c/, e/ a f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.